

## EEN STUDIE OVER DE ONDERKAAKSLAGADER

In een afzonderlijke publicatie van de Finse tandartsenorganisatie heeft V. J. OIKARINEN zijn bevindingen neergelegd inzake een arteriografisch onderzoek van de arteria alveolaris inferior. Het materiaal was afkomstig van 200 cadavers waarop voor gerechtelijk geneeskundig onderzoek was beslag gelegd. Het had betrekking op alle leeftijden van 0 tot 89 jaar.

Door injectie van contrastvloeistof was het verloop van hoofd- en zijtakken zichtbaar gemaakt voor röntgenopnamen. Deze werden verkregen met een pantomograaf, ten dele stereoscopisch, waarbij de gehele onderkaak in één X-foto werd weergegeven.

Uit de aldus verkregen gegevens is gebleken dat het betreffende bloedvat (het mandibulaire kanaal bevat links en rechts slechts één arterie) in het distale deel vrij recht verloopt, ter hoogte van de eerste molaar, wel kronkelingen vertoont. In een derde deel der onderzochte gevallen splitste zich een afzonderlijke tak af naar de regio retromolaris. Er verlopen geen takken naar de processus muscularis, het kaakkopje of de onderkaakshoek. De tandkassen worden verzorgd door in het inwendige van de onderkaak zich afsplitsende takken, die ter breedte van een element parallel verlopen met de arterie om zich vervolgens omhoog te begeven naar het ventraal daarvan geplaatste element. De dikste takjes verzorgen de interdentale septa.

Wanneer de elementen uit de kaak zijn verdwenen worden deze arteriële takken dunner, korter en geringer in aantal, event. onwaarneembaar.

De takjes voor de rechter en linker incisieven anastomoseran in een kwart van de gevallen rond de mediaanlijn. Dit geschiedt door de reeds genoemde horizontaal verlopende gedeelten van deze takjes maar kan ook op een hoger niveau plaats vinden door de verticaal gerichte arteriolen. Dit vaatcomplex anastomoseert in 40 % van de gevallen met takken van de art. sublingualis, hetgeen mogelijk wordt gemaakt door de interalveolaire foramina, maar bovendien door vier aan de linguale zijde van onderkaak paarsgewijze aanwezig, boven elkaar geplaatste openingen.

Iets dorsaal van het foramen mentale splitst de onderkaakslagader zich horizontaal in haar eindtakken; de daarna scherp afbuigende en de uitredende art. mentalis heeft de grootste doorsnede, zijnde de helft van de hoofdstam ter hoogte van diens intrede in het foramen mandibulare. Zij verloopt verder over het buitenvlak van de benige kin.

Opvallende leeftijdsveranderingen in de arterie konden worden waargenomen na het veertigste levensjaar, waarbij deze een toenemende mate van degeneratieve wijzigingen in de structuur vertoonde, met name arteriosclerotische in de vorm van vernauwingen en kronkelingen. Na het vijftigste jaar lieten de arteriogrammen tevens collaterale vaten zien. Het maximum

### *Bijzondere onderwerpen*

werd bereikt na het zestigste jaar waarbij deze verschijnselen in de meerderheid der onderzochte gevallen konden worden waargenomen. Zij kunnen zowel enkel- als dubbelzijdig voorkomen. In 11 van de de onderzochte kaken was de arterie volledig ondoorgankelijk. Deze degeneratieve veranderingen zouden zich, volgens met name genoemde onderzoekers, aan de onderkaakslagader op een vroeger tijdstip voordoen dan aan andere bloedvaten. Ook de periodontia zouden overeenkomstige degeneratieve verschijnselen vertonen.

De auteur merkt ten slotte op dat zij echter niet regelmatig aanwezig zijn, zelfs niet op hoge leeftijd.

B.

Lit.: V. J. OIKARINEN, The inferior alveolar artery. 1965. Suppl. I. 131 blz.